

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Općina Sapna
Općinski načelnik
Broj: 01-11-118-1/21
Sapna, 15.06.2021. godine

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE SAPNA
ZA PERIOD 2022. - 2024. GODINA

SADRŽAJ

Uvod

1. Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze
  - 1.1. Ekonomski rast
2. Projekcija prihoda za gradove i općine Tuzlanskog kantona
  - 2.1. Projekcija prihoda od indirektnih poreza za gradove i općine TK
  - 2.2. Projekcija prihoda od direktnih poreza za gradove i općine TK
3. Srednjoročna fiskalna strategija općine Sapna
  - 3.1. Projekcija prihoda od indirektnih poreza
  - 3.2. Projekcija prihoda od direktnih poreza
    - 3.2.1. Porez na imovinu
    - 3.2.2. Porez na dohodak
  - 3.3. Neporezni prihodi
  - 3.4. Tekući transferi i donacije
4. Rizici po projekcije prihoda
5. Struktura potrošnje u javnom sektoru
  - 5.1. Rashodi Budžeta općine Sapna
    - 5.1.1. Plaće i naknade
    - 5.1.2. Izdaci za materijal i usluge
    - 5.1.3. Tekući i kapitalni grantovi (transferi)
    - 5.1.4. Kapitalni izdaci
6. Budžetski prioriteti za period od 2022. do 2024. godine

Dodatak:

Tabela 1 - Makroekonomski pokazatelji BiH za period 2019. – 2024. godina

Tabela 2 - Projekcija prihoda od indirektnih poreza za gradove/općine TK-a u KM

Tabela 3 - Projekcija poreza na dohodak za gradove/općine TK-a u KM

Tabela 4 - Prihodi od indirektnih poreza planirani u 2021. godini i plan za period 2022. - 2024. godine

Tabela 5 - Porezni i neporezni prihodi planirani u 2021. godini i projekcije za period 2022. - 2024. Godina

Tabela 6 - Potpora planirana u 2021. godini i projekcija za period 2022. do 2024. godina

Tabela 7 - Rashodi i izdaci planirani u 2021. godini i projekcija za period od 2022. do 2024. godina

Na osnovu članova 15., 16., 17. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 106/16, 5/18, 11/19 i 99/19), člana 15. Zakona o principima lokalne samouprave („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06) i člana 41. Statuta Općine Sapna („Službeni glasnik Općine Sapna“, broj: 6/07,8/09 i 3/12) Općinski načelnik d o n o s i

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE SAPNA ZA PERIOD 2022. - 2024. GODINA

Uvod

U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15,102/15, 106/16, 5/18, 11/19 i 99/19), izrađen je Dokument okvirnog budžeta (DOB) općine Sapna za period od 2022. do 2024. godine. Cilj DOB-a je da pomogne da se razvije kvalitetniji strateški osnov za srednjoročno planiranje budžeta i godišnji budžet, uključujući bolje povezivanje raspodjele resursa sa prioritetima politika u općini Sapna.

Osnova za izradu budžeta zasniva se i na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te prognozi prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene DOB-om.

DOB izlaže fisklanu strategiju i budžetske planove za slijedeće tri godine sa ciljem stvaranja što bolje strateške osnove za pripremu budžeta.

U skladu sa članom 17. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Dokument okvirnog budžeta općine sapna za period 2022. – 2024.godina urađen je na osnovu slijedećih dokumenta Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona:

- Smijernice ekonomske i fiskalne politike TK za period 2022. – 2024.godina, broj:02/1-11-11825/21 od 8.6.2021.godine
- Makroekonomskih pokazatelja za period 2019.-2024.godina Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), april 2021.godina
- Revidiranih projekcija prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za 2021.godinu i projekcija za period 2022.-2024.godina, broj:07/1-11-11383/21 od 25.05.2021.godine i
- Revidiranih projekcija prihoda od indirektnih poreza za period 2022.-2024.godina od Direkcije regionalnih cesta TK; broj: 05-05-224-4/20 od 2.6.2021. godine

Služba za privredu, budžet i finansije dostavlja Općinskom načelniku prijedlog DOB-a na razmatranje i usvajanje, kao osnov za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova za fiskalnu 2022.godinu.

1. Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomska stabilnost, a ona se ostvaruje efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unapređenje procesa upravljanja budžetom, fiskalnom konsolidacijom i efikasnim upravljanjem javnim dugom, jačanje sistema finansijskih kontrola i revizije te razvojem makroekonomskih statistika. Ovakva nastojanja moraju imati potporu svih budžetskih korisnika i drugih koji koriste budžetska sredstva, a iskazana kroz ciljeve fiskalne politike i dokument okvirnog budžeta općine Sapna za period 2022.-2024. godina.

U ovom poglavlju riječ je o najnovijim makroekonomskim kretanjima u Bosni i Hercegovini, Federaciji BiH i Tuzlanskom kantonu, sa fokusom na 2020.godinu, kao i o projiciranom makroekonomskom okviru za naredni srednjoročni period. Korišteni podaci, koji su ujedno bili i osnov za izradu makroekonomskih procjena i projekcija, prikupljeni su od svih relevantnih statističkih institucija u zemlji, kao i ostalih relevantnih domaćih i međunarodnih institucija.

1.1. Ekonomski rast

Pandemija korona virusa dovela je do pada globalne ekonomije i ekonomije EU u 2020. godini. Procijenjena stopa realnog pada BiH ekonomije u 2020. godini iznosi 4,1 %. Intenzitet i dužina trajanja novonastalih okolnosti u suštini će odrediti kretanje ekonomskog rasta kako kratkoročno tako i u srednjem periodu. Eskalacija globalne pandemije virusa COVID- 19 u svijetu i uvođenje potpunog lockdown-a u aprilu 2020. godine dovela su do skoro potpunog zastoja privredne aktivnosti u zemlji. Pad fizičkog obima proizvodnje u kombinaciji sa efektom izuzetno oslabljene izvozne tražnje doveo je do pada vanjskotrgovinske robne razmjene, pri čemu su stope pada izvoza i uvoza robe iznosile 15,1 % odnosno 18 %. U skladu sa očekivanim padom ukupne privredne aktivnosti dolazi i do pada privatne potrošnje od 2,8 % koja je predstavljala ključnu determinantu ekonomskih kretanja. Glavni razlog smanjenja privatne potrošnje predstavlja već izvjestan pad broja zaposlenih, smanjenja plata i doznaka građana iz inostranstva.

Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP) pri vijeću ministara Bosne i Hercegovine izradila je Makroekonomske pokazatelje na nivou Bosne i Hercegovine za period 2019.-2024. godine, koji se daju u slijedećem tabelarnom pregledu.

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Nominalni BDP u mil. KM	35.892	34.553	35.613	37.274	38.949	41.088
Nominalni rast %	4,8	-3,7	3,1	4,7	4,5	5,5
BDP deflator (prethodna godina = 100)	101,8	100,4	100,7	101,5	101,2	101,8
Realni BDP u mil.KM (prethodna godina=100)	35.240	34.431	35.363	36.711	38.487	40.356
Realni rast u %	2,9	-4,1	2,3	3,1	3,3	3,6
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	0,6	-1	0,7	1	1,1	1,2
Potrošnja u mil. KM	33.334	32.636	33.508	34.686	35.935	37.584
Vladina potrošnja u mil. KM	6.862	7.061	7.202	7.433	7.656	7.870
Privatna potrošnja u mil. KM	26.471	25.575	26.306	27.253	28.279	29.713
Investicije (bruto) stalna sredstva u mil. KM	6.994	6.112	6.351	6.972	7.609	8.443
Vladine investicije u mil. KM	929	836	859	969	1.077	1.239
Privatne investicije u mil. KM	6.064	5.276	5.492	6.003	6.531	7.204
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	18,5	15,8	15,9	16,5	17,0	17,6
Bilans tekućeg računa u mil. KM	-1.087	-1.090	-1.332	-1.457	-1.764	-2.075
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-3,1	-4,1	-4,2	-4,3	-4,6	-5,1
Nominalni rast uvoza u %	1,7	-14,7	4,8	6,9	8,1	9,0
Nominalni rast izvoza u %	0,5	-18,5	6,3	8,7	9,3	9,9

Tabela 1. Makroekonomski pokazatelji BiH za period 2019. - 2024.godina¹

¹ Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), mart 2021.godine

Procjenjuje se da će neizvjesnost uzrokovana pogoršanjem epidemiološke situacije prolongirati očekivane procese ekonomske stabilizacije i oporavka u drugoj polovini 2021. godine. Stabilizacija uvjetovana efikasnijim djelovanjem u borbi protiv pandemije korona virusa, materijalizacijom pretpostavki ekonomskih kretanja u okruženju i efikasnijim djelovanjem nadležnih institucija u procesu kreiranja i implementacije ekonomskih politika u BiH, te imajući u vidu sve navedene okolnosti i efekte niske osnovice iz prethodne godine u BiH, na kraju 2021. godine može se očekivati realni rast BDP-a od 2,3 % u odnosu na prethodnu godinu. Prema istim projekcijama očekuje se da bi, usljed poboljšanja ekonomskih aktivnosti u glavnim trgovinskim partnerima i jačanju izvozne tražnje u BiH na kraju 2021. godine može se ostvariti realni rast ukupnog izvoza od 4,7 %, dok očekivani realni rast uvoza u 2021. godini iznosi 3%. Pod pretpostavkom stabilizacije proizvodnje i postepenog oporavka zaposlenosti kao i povećanja priliva doznaka građana iz inostranstva, realni rast privatne potrošnje bi trebao iznositi oko 2%. Također se navodi da bi nastavak podrške zdravstvu i privredi u borbi sa pandemijom mogao dovesti do povećanja javne potrošnje od minimalno 1,3 % u 2021. Godini. Ključno uporište ekonomskih kretanja u BiH u razdoblju 2021.-2024. godina predstavljaju predviđena kretanja privredne aktivnosti u eksternom okruženju i razvoj situacije koja je vezana za globalnu pandemiju virusa COVID 19. S tim u vezi projekcije za srednjoročni period glavno uporište imaju u projekcijama međunarodnih finansijskih institucija i zasnovane su na pretpostavci poboljšane epidemiološke situacije, što bi stabiliziralo ekonomske prilike u zemlji i inostranstvu u narednom periodu. Preduslov realizacije navedenih projekcija predstavlja prevazilaženje novonastalih okolnosti u što kraćem roku, poboljšanje međunarodnog ekonomskog okruženja i implementacije kako interventnih tako i strukturnih reformi u zemlji, kako bi se ojačao doprinos inertnih dinamika u ekonomskom rastu u BiH. Jako bitan uslov za oporavak ekonomskog rasta u zemlji tokom srednjoročnog razdoblja predstavlja i institucionalni kapacitet zemlje u sprovođenju strukturalnih reformi. Pod pretpostavkom materijalizacije navedenih okolnosti, u trogodišnjem periodu u BiH se očekuje nešto snažniji ekonomski oporavak sa prosječnom stopom ekonomskog rasta od preko 3 % na godišnjem nivou . ključni oslonac ekonomskog rasta ovog perioda trebala bi predstavljati domaća tražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija. Povećanje ukupne ekonomske aktivnosti u zemlji uz povećanje industrijske proizvodnje i građevinskih radova praćeno povećanjem broja zaposlenih i prihoda od izvoza, trebalo bi rezultirati povećanjem raspoloživog dohodka građana a samim tim povećanjem i privatne potrošnje koja će predstavljati ključni oslonac ekonomskog rasta. Tako se u periodu 2022.-2024.godina očekuje prosječna stopa rasta privatne potrošnje od 2% do 2,4 %. S druge strane imajući u vidu visok nivo javne potrošnje u okviru BDP-a u BiH i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne konsolidacije u BiH, tokom ovog perioda očekuje se postepena stabilizacija javnih finansija kroz smanjenje javnih rashoda i istovremeno povećanje javnih prihoda, kako bi se ograničio rast javne potrošnje. Značajno opterećenje javnih finansija u BiH moglo bi predstavljati vrlo izvjesno povećanje javnog duga koji je direktna posljedica Covid -19 i biće vidljiva u srednjoročnom periodu.

U posmatranom periodu očekuje se da bi mjerama fiskalne politike dio sredstava od uštede po osnovu tekuće potrošnje trebao biti kanalisano u svrhu jačanja investicione potrošnje u Bosni i Hercegovini.

Uz poboljšanje poslovnog ambijenta, investicije bi mogle imati značajan rast, a samim tim i veći doprinos u očekivanom rastu BDP-a. U ovom vremenskom okviru očekuje se povećanje ukupnih investicija kako privatnih tako i javnih. Smatra se da bi napredak u procesu evropskih integracija u kombinaciji sa unapređenjem poslovnog okruženja kroz reformske procese moglo povećati interes domaćih i stranih investitora za investicijsko ulaganje u BiH. S druge strane, obzirom na strukturu i poziciju ekonomije BiH, smatra se da će javne investicije predstavljati nešto važniju polugu za podsticanje ekonomskog rasta u srednjem roku.

Projekti u okviru izgradnje putne infrastrukture i energetske projekti te raspoloživost sredstava kod međunarodnih finansijskih institucija bi uz adekvatnu i pravovremenu implementaciju istih mogli rezultirati godišnjim povećanjem javnih investicija od oko 10%.

2. Projekcija prihoda za gradove i općine Tuzlanskog kantona

2.1. Projekcija prihoda od indirektnih poreza za gradove i općine TK

U tabelarnim pregledima daju se projekcije indirektnih i direktnih poreza za kanton i općine Tuzlanskog kantona za period od 2022. do 2024. godine i kantonalnu direkciju cesta za 2021.godinu, utvrđenih od strane Federalnog ministarstva finansija.

Revidiranje prihoda za 2021. godinu izvršeno je u skladu sa ekonomskim rastom i boljim ubiranjem prihoda u odnosu na projekciju iz 2020.godine kada je rađen nacrt, odnosno prijedlog budžeta.

Vodeći se makroekonomskim pretpostavkama, te dinamikom naplate prihoda zabilježenom u martu i aprilu tekuće godine, a uzimajući u obzir stabilizacijske mjere preduzete na teritoriji Federacije BiH, zbog krajnje nepredvidivosti toka i dužine trajanja pandemije virusa Covid-19, te njenih krajnjih reprekusija na globalnu i domaću ekonomiju, projekcije prihoda su rađene sa krajnjom oprežnošću i bazirane na konzervativnom pristupu.

Projekcije za srednjoročni period 2022. - 2024. godine prate pretpostavku o postepenom oporavku ekonomije i pozitivnim kretanjima ključnih makroekonomskih parametara, ali je njihov nivo zbog oslabljene baze 2020.godine, znatno skromniji u odnosu na visok historijski trend bilježen kontinuirano u zadnjih nekoliko godina.

Svaki neplanirani događaj u 2021.godini, koji se u značajnoj mjeri može odraziti na pretpostavljene iznose javnih prihoda, eventualno će dovesti i do vanrednog revidiranja projekcije prihoda.

Obzirom na nepredvidivost trajanja pandemije, kao i jačine odraza na ekonomiju, ističemo visok nivo rizika po ostvarenje projiciranih iznosa, uz uobičajene rizike koji prate realizaciju pretpostavljenih prihoda, prvenstveno krajnje ishode makroekonomskih pretpostavki. Kako je riječ o globalnom problemu, čije negativne reprekusije nisu zaobišle niti jednu ekonomiju svijeta, dodatno usporavanje ili oporavak tokova u Bosni i Hercegovini velikim dijelom će biti uslovljeno dešavanjima i odlukama na globalnom nivou, posebno kada je riječ o najvećim ekonomskim partnerima Bosne i Hercegovine. Stoga je potrebno krajnje oprezno pristupiti budžetskom planiranju. Plan prihoda na Jedinственном računu u aprilu mjesecu 2021. godine, rađen je od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje BiH. Projekcije su zasnovane na tekućim trendovima naplate prihoda i predviđanjima kretanja makroekonomskih pokazatelja u navedenom periodu. Zakonom o pripadnosti javnim prihodima u federaciji BiH („Službene novine F BiH“, broj 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15), detaljno je regulirana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcije za ceste.

Pojedinačne projekcije prihoda po osnovu indirektnih poreza za korisnike u Federaciji BiH za 2021.godinu i period 2022. do 2024. godine iskazane su prema koeficijentima utvrđenim u Uputstvu o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2021.godinu („Službene novine F BiH“ broj 84/19), te instrukcijama za izradu trogodišnjih budžetskih projekcija dostavljenom od strane Ministarstva finansija TK i Direkcije regionalnih cesta TK.

Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 54/20, 55/20, 63/20, 88/20 i 28/21), definisano je da od ukupno doznačenog iznosa prihoda od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinственным računa koji pripadaju nadležnim kantonalnim organima za ceste, kantonalni organi za ceste usmjeravaju 42 % sredstava na račun općinskih organa što čini 25% ukupno doznačenih sredstava.

Također, definisano je da od ukupno doznačenog iznosa prihoda od putarine u iznosu od 0,25 KM po litru za izgradnju autocesta i drugih cesta koji pripadaju nadležnim kantonalnim organima za ceste, kantonalni organi za ceste usmjeravaju 42 % sredstava na račun općinskih organa što čini 25 % ukupno doznačenih sredstava.

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza sa JRT-a za općine TK-a očekuju se u iznosima navedenim u tabeli 2.

**Revidirana projekcija prihoda od indirektnih poreza za 2021. godinu i plan
za period 2022. - 2024. godine**

GRADOVI I OPĆINE TUZLANSKOG KANTONA

GRADOVI I OPĆINE TK	Projekcije			
	2021.	2022.	2023.	2024.
Banovići	2.150.499,00	2.256.438,00	2.185.791,00	2.316.043,00
Čelić	966.777,00	1.018.449,00	982.642,00	1.041.199,00
Doboj - Istok	954.139,00	1.005.136,00	969.797,00	1.027.588
Gračanica	4.309.423	4.539.752	4.380.144,00	4.641.160,00
Gradačac	3.700.712,00	3.898.506,00	3.761.444,00	3.985.590,00
Kalesija	3.153.082,00	3.321.607,00	3.204.827,00	3.395.805,00
Kladanj	1.190.041,00	1.253.646,00	1.209.571,00	1.281.650,00
Lukavac	3.951.358,00	4.162.548,00	4.016.203,00	4.255.531,00
Sapna	1.000.477,00	1.053.950,00	1.016.896,00	1.077.493,00
Srebrenik	3.831.300,00	4.036.074,00	3.894.175,00	4.126.232,00
Teočak	684.730,00	683.403,00	659.377,00	698.669,00
Tuzla	10.027.939,00	10.563.909,00	10.192.506,00	10.799.884,00
Živinice	5.472.083,00	5.764.553,00	5.561.884,00	5.893.320,00
OPĆINE/GRADOVI UKUPNO	41.356.560,00	43.566.971,00	42.035.257,00	44.540.164,00

Tabela 2. - Projekcija prihoda od indirektnih poreza za gradove/općine TK-a u KM²

Kada se tiče općine Sapna, prednji podaci govore da se u posmatranom trogodišnjem periodu plan ostvarenja prihoda od indirektnih poreza blago povećava do 2023.godine u kojoj je planiran pad indirektnih poreza koji se u 2024. godini ponovo planiraju u nešto većem iznosu u odnosu na prethodne godine.

U 2022.godini indirektni porezi su planirani u većem iznosu i to za 5,07 % u odnosu na 2021.godinu, zatim 2023. godine manji su za 3,51 % u odnosu na 2022.godinu, dok su 2024.godine veći za 5,62 % u odnosu na 2023.godinu.

Dakle, iz godine u godinu imamo kontinuirano povećanja prihoda od indirektnih poreza.

2.2. Projekcija prihoda od direktnih poreza za gradove i općine TK

Pored prihoda od indirektnih poreza, budžet općine Sapna puni se i iz nekoliko vrsta direktnih poreza, kao što su: porez na plaću i radnu snagu, porez na imovinu, porez na dohodak, porezi na promet proizvoda i usluga, te ostalih poreza.

Treba istaći da se „aktivnim“ poreznim prihodima mogu smatrati samo porez na dohodak i porez na imovinu, dok svi ostali porezni prihodi predstavljaju zaostale porezne obaveze iz ranijih godina, odnosno iz godina kada su ti porezni propisi bili na snazi.

² Odjeljenje za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA), april 2021. godine

Projekcija prihoda po osnovu poreza na dohodak za općinske nivoe rađene su prema zakonskom koeficijentu pripadnosti prihoda.

Revidirana projekcija prihoda po osnovu poreza na dohodak za 2021. godinu i plan za period 2022. do 2024. godina

GRADOVI I OPĆINE TUZLANSKOG KANTONA

GRADOVI I OPĆINE TK	PROJEKCIJE			
	2021.	2022.	2023.	2024.
Banovići	1.788.023,00	1.850.195,00	1.935.239,00	2.026.384,00
Gračanica	2.297.087,00	2.376.960,00	2.486.217,00	2.603.312,00
Gradačac	1.747.429,00	1.808.190,00	1.891.303,00	1.980.379,00
Kalesija	1.157.235,00	1.197.474,00	1.252.516,00	1.311.507,00
Kladanj	922.856,00	954.945,00	998.839,00	1.045.882,00
Čelić	432.272,00	447.303,00	467.863,00	489.898,00
Lukavac	2.968.759,00	3.071.988,00	3.213.192,00	3.364.526,00
Srebrenik	1.636.800,00	1.693.714,00	1.771.565,00	1.855.002,00
Tuzla	11.833.420,00	12.244.887,00	12.807.722,00	13.410.935,00
Živinice	3.006.484,00	3.111.024,00	3.254.022,00	3.407.279,00
Doboj - Istok	824.229,00	852.889,00	892.092,00	934.107,00
Sapna	392.737,00	406.393,00	425.073,00	445.093,00
Teočak	378.741,00	391.910,00	409.924,00	429.230,00
OPĆINE/GRADOVI UKUPNO	29.386.072,00	30.407.872,00	31.805.567,00	33.303.534,00

Tabela 3. - Projekcija poreza na dohodak za gradove/općine TK-a u KM³

Projicirani iznosi za budžet jedinica lokalne samouprave iskazani su na osnovu minimalnog udjela, propisanog Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15).

Kao što se može uočiti u prednjoj tabeli prema planu ostvarenja prihoda po osnovu poreza na dohodak u posmatranom trogodišnjem periodu evidentno je blago povećavaju.

U općini Sapna u 2022. godini planiran je porez na dohodak u većem iznosu za 3,36 % u odnosu na 2021.godinu, zatim 2023.godine veći su za 4,39 % u odnosu na 2022.godinu, dok su 2024.godine veći za 4,49 % u odnosu na 2023.godinu. Dakle imamo svake posmatrane godine blago povećanje poreza na dohodak, što je povoljna pretpostavka za nastavak trenda rasta ove vrste poreza.

3. Srednjoročna fiskalna strategija općine Sapna

U ovom poglavlju obrađene su projekcije prihoda za finansiranje javne potrošnje općine Sapna koje se očekuju tokom srednjoročnog perioda, a na osnovu projiciranih makroekonomskih pokazatelja postojećih poreznih politika.

Neophodno je pored kontinuiranog smanjenja javne potrošnje obezbjediti potrebna sredstva od viših nivoa vlasti, kako bi se finansirali kapitalni projekti od značaja za općinu Sapna.

Osnovna pretpostvka unutar fiskalne strategije općine Sapna je da će fiskalna situacija biti još uvijek teška i neizvjesna zbog virusa Covid 19, jer je znatno manje dolazaka i prisutva dijaspore sa prostora naše općine.

³ Direkcija za ekonomsko planiranje, april 2021. godina

Očekuje se da će prihodi u 2021.godini će biti ostvareni u manjem iznosu od planiranog ali i u trogodišnjem fiskalnom periodu. Manje ostvarenje prihoda biće nedovoljno za ostvarivanje većih razvojnih projekata.

U tom smislu opredjeljenje organa vlasti u općini Sapna za naredi period je da učini maksimalne napore u okviru svojih nadležnosti na poboljšanje fiskalnih kapaciteta i jačanju fiskalne održivosti.

Aktivnosti bi trebale biti usmjerene u pravcu stvaranja povoljnog i stabilnog poslovnog okruženja, atraktivnog za priliv domaćih i stranih investicija.

Općina Sapna bi trebala biti usmjerena na oblikovanje fiskalne politike u cilju promovisanja konkurentnosti, povećanja efikasnosti javnog sektora, javnih finansija kako na strani prihoda tako i na strani rashoda.

Realizacija aktivnosti zavisit će od političke stabilnosti kao i drugih događaja koji bi eventualno usporili ili odgodili realizaciju istih.

3.1. Projekcija prihoda od indirektnih poreza

U Budžet općine Sapna prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH od indirektnih poreza uplaćuje se dio poreza na dodanu vrijednost (PDV), dio poreza koji pripada Direkciji cesta i dio poreza za finansiranje autocesta u F BiH, a uplaćuje se prema zakonom određenim kriterijima jedinicama lokalne samouprave. Najznačajniji u ovoj grupi prihoda od PDV-a, koji je u DOB-u planiran u skladu sa smjernicama datim od strane viših nivoa vlasti sa projekcijom varijabilnog povećanja za predstojeći trogodišnji period, uzimajući u obzir da je ova grupa prihoda revidirana projekcijama iz 2021.godine u odnosu na posljednje projekcije iz novembra mjeseca 2020.godine, a na osnovu kojih je urađen i Budžet za 2021.godinu. Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u F BiH precizno je regulisana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, Kantona, jedinica lokalne samouprave i Direkcije za ceste.

U narednoj tabeli iskazani je planirani prihodi od indirektnih poreza u Budžetu općine Sapna za 2021.godinu, te trogodišnja projekcija za period 2022. – 2024. godina.

Ekon. kod	Opis	Plan 2021. Godine	Projekcije 2022. godine	Projekcije 2023. godine	Projekcije 2024. godine	Ukupno 2022.-2024. godine
717114	Prihodi od indirektnih poreza na ime finansiranja autocesta u F BiH	25.889,00	27.552,00	28.464,00	29.490,00	85.506,00
717131	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju direkciji cesta	64.073,00	69.470,00	67.028,00	71.022,00	207.520,00
717141	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave	976.165,00	1.053.950,00	1.016.896,00	1.077.493,00	3.148.339,00

Tabela 4. - Prihodi od indirektnih poreza planirani u 2021. godini i plan za period 2022. - 2024. godine

Prema projekciji indirektnih poreza u periodu 2022. do 2024. godina planirano je blago povećanje prihoda osim u 2023.godini gdje je planiran pad prihoda koji pripadaju direkciji cesta i jedinicama lokalne samouprave, što je prikazano u prednjoj tabeli. Projekcija PDV-a za 2022.godinu iznosi 1.053.950,00 KM, što je za 7,38 % više u odnosu na 2021.godinu.

Predviđeni iznos PDV-a u 2023.godini je manji za 3,51 % u odnosu na 2022.godinu i iznosi 1.016.896,00 KM, dok je u 2024.godini za 5,62 % veći u odnosu na 2023.godinu i iznosi 1.077.493,00 KM.

3.2. Projekcija prihoda od direktnih poreza

Budžet općine Sapna puni se i iz nekoliko vrsta direktnih poreza, kao što su porez na plaću i radnu snagu, porez na imovinu, porez na dohodak, porezi na promet proizvoda i usluga, te ostalih poreza.

Aktivnim poreznim prihodima mogu se smatrati samo porez na imovinu i porez na dohodak, dok svi ostali porezni prihodi predstavljaju zaostale porezne obaveze iz ranijih godina, odnosno iz godina kada su ti porezni propisi bili na snazi.

Plan direktnih poreza i neporezni prihodi u tekućoj godini, te njihova trogodišnja projekcija prikazana je u narednoj tabeli.

Ekon. kod	OPIS	Plan 2021.	Projekcije 2022.	Projekcije 2023.	Projekcije 2024.	Ukupno 2022.-2024.
	DIREKTNI POREZI	467.182,00	493.931,00	542.550,00	538.150,00	1.574.631,00
711000	POREZI ZAOSTALI NA PLATU	3.100,00	2.050,00	2.300,00	2.300,00	6.650,00
711111	Porez na dobit od privrednih i profesionalnih djelatnosti	0,00	50,00	50,00	50,00	150,00
711112	Porez na dobiti iz poljoprivrednih djelatnosti	3.000,00	1.850,00	2.100,00	2.100,00	6.050,00
711113	Porez na osnovu autorskih prava	0,00	50,00	50,00	50,00	150,00
711114	Porez na ukupan prihod fizičkih lica	50,00	50,00	50,00	50,00	150,00
711115	Porez na prihode i imovinska prava	50,00	50,00	50,00	50,00	150,00
713000	POREZ NA PLAĆU I RADNU SNAGU	400,00	250,00	250,00	250,00	750,00
713111	Porez na plate i druga lična primanja (zaostale uplate)	400,00	250,00	250,00	250,00	750,00
713113	Porez na dodatna primanja (zaostale uplate)	00,00	0,00	0,00	0,00	0,00
714000	POREZ NA IMOVINU	102.747,00	85.631,00	115.000,00	90.600,00	291.231,00
714111	Porez na imovinu od fizičkih osoba	12.000,00	11.000,00	15.000,00	10.000,00	36.000,00
714112	Porez na imovinu od pravnih osoba	1.000,00	1.000,00	1.000,00	600,00	2.600,00
714113	Porez na imovinu	35.000,00	35.000,00	40.000,00	35.000,00	110.000,00
714121	Porez na nasleđe i darove	15.000,00	15.500,00	20.000,00	16.000,00	51.500,00
	Porez na promet	38.000,00	21.631,00	35.000,00	25.000,00	81.631,00

714131	nepokretnosti od fizičkih lica					
714132	Porez na promet nepokretnosti od pravnih lica	1.747,00	1.500,00	4.000,00	4.000,00	9.500,00
716000	POREZ NA DOHODAK	360.935,00	406.000,00	425.000,00	445.000,00	1.276.000,00
716111	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica od nesamostalne djelelatnosti (Plate)	240.000,00	277.000,00	284.000,00	287.000,00	848.000,00
716112	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica od samostalne djelatnosti (Paušali i dnevnice)	22.000,00	25.000,00	30.000,00	35.000,00	90.000,00
716113	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica od imovine i imovinskih prava	2.650,00	5.000,00	6.000,00	8.000,00	19.000,00
716115	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica od nagradnih igara	42.525,00	45.000,00	47.000,00	50.000,00	142.000,00
716116	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica od drugih samostalnih dijel.	38.000,00	38.000,00	40.000,00	45.000,00	123.000,00
716117	Prihod od poreza na dohodak po konačnom obr.	15.760,00	16.000,00	18.000,00	20.000,00	54.000,00
NEPOREZNI PRIHODI						
720000	NEPOREZNI PRIHODI	470.200,00	426.078,00	446.050,00	390.038,00	1.262.166,00
721000	PRIHODI OD RENTI I ZAKUPA	37.000,00	41.100,00	34.250,00	34.250,00	109.600,00
721111	Prihod od dividende i udjela u profitu u javnim	1.500,00	2.000,00	1.700,00	1.700,00	5.400,00
721112	Prihod od davanja prava na eksploataciju	3.500,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00	12.000,00
722122	Prihod od iznajmljivanja poslovnih prostora	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	3.000,00
722129	Prihodi od korisnika socijalnog stanovanja	12.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	45.000,00
721211	Prihodi od kamata za depozite	100,00	100,00	50,00	50,00	200,00
721227	Prihod o zakupa zemljišta lovište	1.000,00	1.000,00	500,00	500,00	2.000,00
721231	Ostali prihodi od imovine (pijaca)	17.900,00	18.000,00	12.000,00	12.000,00	42.000,00
722000	NAKNADE I TAKSE	427.700,00	381.978,00	406.800,00	352.788,00	1.141.566,00
722131	Općinske administrativne takse	110.000,00	105.000,00	110.000,00	100.000,00	315.000,00
722321	Općinske komunalne takse	93.000,00	93.000,00	94.500,00	90.000,00	277.500,00
722321	Općinske takse za rad na pijaci	6.500,00	7.000,00	7.000,00	6.000,00	19.000,00
722322	Općinske komunalne naknade za istaknutu firmu	2.000,00	2.000,00	1.000,00	500,00	3.500,00
	Općinske komunalne	6.500,00	5.000,00	6.500,00	4.000,00	15.500,00

722431	naknade					
722433	Naknada za uređenje građevinskog zemljišta	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	3.000,00
722434	Naknada za korištenje građevinskog zemljišta	21.000,00	20.000,00	22.000,00	19.000,00	61.000,00
722437	Naknada za postupak legalizacije javnih površina i građevina	13.000,00	20.000,00	22.000,00	15.000,00	57.000,00
722437	Naknada za priključak na vodovod	16.000,00	13.478,00	8.000,00	8.000,00	25.500,00
722437	Ostale općinske naknade (priključak na kanalizaciju)	0,00	500,00	1.000,00	500,00	2.000,00
722442	Naknada za izgradnju i održavanje javnih skloništa	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	3.000,00
722443	Naknada za korištenje hidro akumulacija	13.500,00	13.000,00	15.000,00	12.000,00	41.000,00
722465	Naknada za reklame postavljene na javnim površinama	2.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	2.500,00
722474	Naknada za eksploataciju državne šume	25.500,00	10.000,00	12.000,00	8.000,00	17.000,00
722515	Naknada za korištenje podataka premj. i katastr.	4.000,00	4.000,00	7.000,00	3.500,00	14.500,00
722516	Naknada za korištenje podataka i vršenje usluga katastra	32.500,00	24.000,00	29.000,00	24.000,00	77.000,00
722531	Naknada za upotrebu cesta od vozila pravnih lica	9.500,00	9.000,00	10.000,00	8.000,00	27.000,00
722532	Naknada za upotrebu cesta od vozila građana	47.500,00	32.000,00	35.000,00	30.000,00	97.000,00
722581	Naknada na platu od prirodnih nesreća	13.800,00	14.000,00	14.200,00	14.200,00	42.400,00
722582	Naknada na dodatna primanja od prirodnih nesreća	1.000,00	1.500,00	1.600,00	1.600,00	4.700,00
722584	Naknada iz funkcionalne premije osiguranja od autoodgovornosti	800,00	500,00	1.000,00	500,00	2.000,00
722611	Prihod od pružanja usluga građana (katastar)	0,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	3.000,00
722761	Sredstva refundacije za bolovanje iz prethodne godine	3.000,00	1.000,00	2.000,00	1.500,00	4.500,00
722791	Ostali neplanirani prihodi (povrat PDV-a)	4.500,00	3.000,00	4.000,00	2.488,00	9.500,00
723000	NOVČANE KAZNE	5.500,00	3.000,00	5.000,00	3.000,00	11.000,00
723133	Novčane kazne za prekršaj koji je registriran	2.500,00	1.000,00	2.000,00	1.000,00	4.000,00
723139	Ostali prihodi	3.000,00	2.000,00	3.000,00	2.000,00	7.000,00

Tabela 5. - Porezni i neporezni prihodi planirani u 2021. godini i projekcija za period 2022. - 2024. godina

Ukupni direktni porezi u 2022. godini planirani su u iznosu od 493.931,00 KM, što je za 5,41 % više u odnosu na iste u budžetu 2021. godine. Projekcija direktnih prihoda 2021.godine rađena je na osnovu trenutnog stanja u Budžetu općine Sapna uzimajući u obzir okolnosti vezane za virus Covid 19 koji se osjetio u svim vrstama prihoda prethodne godine. U 2023. godini ovi prihodi rastu za 8,96 % u odnosu na 2022. godinu, dok je u 2024. godini planiran blagi pad istih za 0,81 % u odnosu na iste u 2023.godini.

3.2.1. Porezi na imovinu

Porez na imovinu obuhvata prihode od fizičkih i pravnih lica, porez na naslijeđe i darove, porez na promet nepokretnosti fizičkih i pravnih lica i ostale poreze na imovinu koji se naplaćuju i raspoređuju između budžeta kantona i općina prema kantonalnim propisima. Projekcija ovih prihoda je varijabilna u posmatranom periodu, pa za 2022. godinu iznosi 85.631,00 KM, za 2023. godinu 115.000,00 KM i za 2024. godinu 90.600,00 KM.

3.2.2. Porez na dohodak

Projekcija prihoda od poreza na dohodak u periodu 2022.-2024. godina zasnivaju se na projekcijama dostavljenim od strane Ministarstva finansija TK za općine Tuzlanskog kantona iz mjeseca maja 2021. godine. Prema ovim projekcijama ovi prihodi za općinu Sapna planirani su sa blagim trendom rasta u posmatranim godinama.

Prihodi od poreza na dohodak u skladu sa navedenim projekcijama u 2022. godini veći su za 11,09 % u odnosu na 2021. godinu za koju je planirano ostvarenje u iznosu od 360.935, 00 KM. U 2023. planirani su u iznosu 425.000,00 KM i veći su za 4,47 % u odnosu na 2022. godinu. Dalji rast ovih prihoda planiran je i u 2024. godini u iznosu od 445.000,00 KM što je za 4,49 % više u odnosu na 2023. godinu.

3.3. Neporezni prihodi

Neporezni prihodi uključuju: sredstva od renti i zakupa, administrativne i komunalne naknade i takse, posebne naknade, naknada po osnovu dodjele i korištenja građevinskog zemljišta, novčane kazne i ostali neporezni prihodi uključujući vlastite prihode budžetskih korisnika.

Očekivani ukupni iznos prikupljenih neporeznih prihoda u 2021. godini iznose 470.200,00 KM. Naredne 3 godine očekuje se varijabilno ostvarenje neporeznih prihoda. Neporeski prihodi u dijelu budžetskih sredstava 2021.godine projicirani su na način da se vodilo računa o iskazanim mjesečnim trendovima naplate ovih prihoda.

Očekivani ukupni iznos prikupljenih neporeznih prihoda u 2022. godini iznosi 416.100,00 KM, u 2023. godini planira se u iznosu od 443.050,00 KM, a u 2024. godini 385.550,00 KM.

3.4. Tekući transferi i donacije

U Budžetu općine Sapna za 2021. godinu tekući transferi (grantovi) primljeni od viših nivoa vlasti i mjesnih zajednica planirani su u ukupnom iznosu od 1.198.730,00 KM.

Imajući u vidu da bi se u nastupajućem trogodišnjem periodu moglo nastaviti sa pojedinim projektima koji su predviđeni da se realiziraju u tekućoj godini, u 2022., 2023. i 2024. godini od tekućih grantova planira se ostvarenje ukupno 3.098.461,00 KM. Primljeni grantovi od viših nivoa vlasti i sredstva od mjesnih zajednica razvrstani su u narednoj tabeli.

EKON. KOD	OPIS	PLAN 2021. GODINA	PROJEKCIJA 2022. GODINA	PROJEKCIJA 2023. GODINA	PROJEKCIJA 2024. GODINA	UKUPNO 2022-2024. GODINA
	TEKUĆI TRANSFERI I DONACIJE	1.198.730,00	1.194.550,00	993.756,00	910.155,00	3.098.461,00
732111	Primljeni tekući transferi od države	0,00	0,00	125.000,00	100.000,00	225.000,00
732112	Primljeni tekući transferi od Federacije	382.000,00	361.550,00	207.752,00	169.155,00	738.457,00
732114	Primljeni tekući transferi od kantona	653.630,00	680.000,00	505.000,00	485.000,00	1.650.000,00
732114	Primljeni tekući transferi za korisnike BIZ-a	100.000,00	115.000,00	110.000,00	110.000,00	335.000,00
733116	Primljeni tekući transfer od općine Teočak (inspektori)	15.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	75.000,00
733112	Donacije – sredstva MZ-a	48.100,00	13.000,00	21.004,00	21.000,00	55.496,00

Tabela 6. - Potpora planirana u 2021. godini i projekcija za period 2022. do 2024. godina

Potrebno je spomenuti da su planirani prihodi od prodaje poslovnih prostora u 2022., 2023. i 2024.godini u ukupnom iznosu od 160.000,00 KM, dok su od prodaje zemljišta planirani prihodi u trogodišnjem periodu u ukupnom iznosu od 150.000,00 KM.

4. Rizici po projekcije prihoda

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda mogu biti:

- Veće usporavanje nepredviđenog ekonomskog rasta
- Nepredviđene promjene poreskih politika (odsustvo stabilnog koeficijenta raspodjele indirektnih poreza i promjene istih)
- Makroekonomske pretpostavke
- Promjena nivoa zaduženosti Fedralnog budžeta (otplate vanjskog duga FBiH)

- Razvoj drugih događaja (efikasnost porezne uprave u kontroli naplate javnih prihoda, mogućnosti elementarnih nepogoda)

Projekcije prihoda su usko vezane za ekonomski rast. Eksterno okruženje predstavlja ključnu strukturnu odrednicu domaće ekonomije, pa stoga i ključni rizik po ekonomski rast leži u eventualnom slabljenju izvozne tražnje, što može dovesti do smanjenja izvoza Bh proizvoda na inostranom tržištu a posebno tržišta zemalja EU.

Jedan od rizika odnosi se na makroekonomske pretpostavke, koje će u mnogome zavisiti od uticaja vanjskih faktora, prevashodno rasta cijene nafte na svjetskom tržištu i uticaja na inflatorna kretanja. Ukoliko su rast i drugi makroekonomski pokazatelji ispod procijenjenog nivoa imat će za posljedicu drugačija kretanja projekcije prihoda u smislu kontinuiranog nadzora poreznih obveznika u dijelu izmirenja obaveza.

Veliki uticaj i rizik za stabilnu projekciju prihoda za naredni period predstavlja vanjski dug FBiH, jer je Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH predviđeno da se iz sredstava PDV-a koja su sa JRT dodijele za finansiranje Federacije, kantona, općina i Direkcije cesta, prvo izvrši otplata vanjskog duga Federacije, pa se onda vrši raspodjela ostatka sredstava na ostale korisnike.

Administracija poreskog sistema predstavlja rizik i po projekciji prihoda. Porezni prihodi zavise od unapređenja usklađenosti BiH institucija i entiteta s jedne strane i svih nivoa vlasti unutar Federacije BiH, pogotovo kad su u pitanju prognoze prihoda od indirektnih poreza. Projekcije su rađene pod pretpostavkom da neće doći do prenosa nadležnosti između jedinica lokalne samouprave i drugih nivoa vlasti, kao i zakonskih promjena u oblasti indirektnog oporezivanja.

Srednjoročno, postoji rizik migracije stanovništva što bi uz ostalo moglo rezultirati smanjenjem produktivnosti rada i sporijim rastom BDP-a. Nepredviđene promjene poreznih politika koje se prvenstveno odnose na odsustvo stabilnih koeficijenata raspodjele indirektnih poreza, promjena nivoa zaduženosti od planiranog i nepredviđene promjene istih, bitno mogu uticati na nepovoljnu realizaciju predviđenih projekcija.

Najveći rizik po pozitivne promjene na tržištu rada predstavljaju eventualna odstupanja ili neprovođenja planiranih strukturalnih reformi.

Na kretanje ukupnog nivoa cijena mogao bi imati uticaj i interni kao i eksterni faktor, te bi svakako povećanje cijena moglo uvećati nivo inflacije.

5. Struktura potrošnje u javnom sektoru

Poglavlje troškova obuhvata politiku javnih rashoda i kratak pregled ključne problematike vezane za oblasti upravljanja resursima javnog sektora, kao i strukturu javnih rashoda po glavnim ekonomskim stavkama.

U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda, u ovom poglavlju date su preporuke o strukturi budžetske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama.

U posmatranom periodu planiranje budžeta će se oslanjati na načela stabilizacijskog djelovanja fiskalne politike kroz smanjenje javne potrošnje.

Općina Sapna je čvrsto opredijeljena za nastavak provođenja mjera štednje javne potrošnje u periodu od 2022. do 2024. godine, čiji je cilj održavanje stabilnog fiskalnog sistema, održavanje budžetske ravnoteže i kontrola javne potrošnje.

Mjere štednje javne potrošnje će se provoditi kroz ograničavanje rasta tekućih rashoda, uz istovremeno nastojanje očuvanja socijalne pravednosti i zaštite najugroženijih grupa stanovništva i boračkih populacija, te osiguranje aktivnog doprinosa povećanju investicionih aktivnosti. Ovo uključuje ograničavanje rasta i veću kontrolu troškova materijala i usluga, restriktivno planiranje i veću kontrolu tekućih i kapitalnih transfera, kao i realno planiranje nabavke stalnih sredstava.

U planirane rashode i izdatke u periodu od 2022. do 2024. godine uključeni su rashodi budžetskih korisnika, odnosno Općinskog vijeća, službi za upravu općine Sapna, Javne ustanove Centar za socijalni rad Sapna, te troškovi tekućih i kapitalnih grantova, nabavku opreme, povrat kredita, kamatu na planirani kredit te troškove primljenog zajma po izdatim garancijama za Regionalnu deponiju Zvornik.

5.1. Rashodi Budžeta općine Sapna

Zahtjevi budžetskih korisnika u dijelu rashoda po osnovu prihoda od sopstvene djelatnosti (vlastiti prihodi) i namjenskih sredstva upotpunosti su ugrađeni u planirani trogodišnji period.

Radi lakšeg analiziranja kretanja procijenjenih rashoda i izdataka daje se slijedeći pregled gornjih granica ukupnih rashoda i izdataka Budžeta općine Sapna za period od 2022. do 2024. godina.

	Ekon. kod	OPIS	Plan 2021.	Projekcije 2022.	Projekcije 2023.	Projekcije 2024.
1		Rashodi po ekonomskim kategorijama (2+26+29)	3.823.462,00	3.664.731,00	3.484.744,00	3.406.348,00
2	610000	TEKUĆI RASHODI (3+6+7+17+25)	2.539.741,00	2.471.357,00	2.456.544,00	2.459.394,00
3	611000	Plaće i naknade (4+5)	1.210.268,00	1.234.140,00	1.234.140,00	1.234.140,00
4	611100	Bruto plate i naknade	1.048.368,00	1.066.660,00	1.066.660,00	1.066.660,00
5	611200	Naknade troškova zaposlenih	161.900,00	167.480,00	167.480,00	167.480,00
6	612000	Doprinosi iz plate	107.947,00	110.503,00	110.503,00	107.803,00
7	613000	Izdaci za materijal i usluge (8+9+10+11+12+13+14+15)	681.776,00	658.114,00	672.938,00	652.488,00
8	613100	Putni troškovi	4.450,00	5.050,00	5.330,00	5.330,00
9	613200	Izdaci za energiju	67.460,00	67.500,00	77.600,00	77.600,00
10	613300	Izdaci za komunalne usluge	19.443,00	19.870,00	19.990,00	19.900,00
11	613400	Nabavka materijala	22.250,00	24.790,00	25.460,00	25.460,00
12	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	18.670,00	23.450,00	23.550,00	23.550,00
13	613700	Izdaci za tekuće održavanje	133.880,00	143.151,00	144.399,00	143.399,00
15	613800	Platni promet	7.886,00	6.300,00	6.300,00	6.300,00
16	613900	Ugovorene usluge	407.737,00	368.003,00	370.309,00	350.859,00

17	614000	TEKUĆI I KAPITALNI GRANTOVI (18+19+20+21+22+23+24)	525.450,00	453.600,00	423.963,00	450.963,00
18	614100	Grantovi drugim nivoima vlasti	66.800,00	72.000,00	42.000,00	69.000,00
19	614200	Grantovi pojedincima	210.125,00	174.983,00	204.200,00	204.200,00
20	614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	112.125,00	140.717,00	141.736,00	141.763,00
21	614400	Subvencija za razvoj poljoprivrede	43.000,00	49.900,00	20.000,00	20.000,00
22	614500	Subvencija javnim preduzećima	49.900,00	13.000,00	13.000,00	13.000,00
23	614800	Izvršenje sudskih presuda	2.500,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00
24	615300	Sufinansiranje projekata	41.000,00	5.000,00	6.000,00	6.000,00
25	616300	Kamata na uzeti zajam	14.300,00	10.000,00	9.000,00	8.000,00
26		KAPITALNI IZDACI (27+28)	1.215.421,00	1.025.074,00	861.900,00	786.654,00
27	821300	Nabavka opreme	54.600,00	61.300,00	60.800,00	60.800,00
28	820000	Kapitalni izdaci	1.160.821,00	963.774,00	801.100,00	725.854,00
29	820000	OTPLATA PRIMLJENOG ZAJMA	68.300,00	168.300,00	166.300,00	160.300,00
30	823300	Otplata primljenog zajma	68.300,00	168.300,00	166.300,00	160.300,00
		RASHODI I FINANSIRANJE	3.823,462,00	3.664.731,00	3.484.744,00	3.406.348,00

Tabela 7. - Rashodi i izdaci planirani u 2021. godini i projekcija za period od 2022. do 2024. godina

U periodu od 2022. do 2024. godine planiran je višak prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 30.800,00 KM, koji će se koristiti za plaćanje pristiglih obaveza po navedenim godinama.

5.1.1. Plaće i naknade

U ovom periodu se očekuje da će ukupna potrošnja na plaće i naknade troškova zaposlenih u 2021. godini iznositi 1.210.268,00 KM. Procjena potrošnje na plaće i naknade u 2022., 2023. i 2024. godini je na istom nivou u sve tri godine u iznosu od 1.234.140,00 KM, s obzirom da su budžetski korisnici u ovom periodu planirali iste troškove.

5.1.2. Izdaci za materijal i usluge

Što se tiče plana za 2021. godinu, izdaci za materijal i usluge planirani su u iznosu od 681.776,00 KM. Kada je projekcija izdataka za materijal i usluge u nastupajućem srednjoročnom periodu, intencije predlagača idu u pravcu da se ovi izdaci pozicioniraju u iznosima od 658.114,00 KM u 2022.godini do 652.488,00 KM u 2024.godine. Kada govorimo o rizicima koji mogu uticati na povećanje ovih izdataka, oni su najviše povezani sa kretanjima cijena na tržištu energenata, kako direktno, tako i indirektno.

5.1.3. Tekući i kapitalni grantovi (transferi)

U skladu sa standardnom budžetskom klasifikacijom i kontnom planu za budžet u FBiH tekući grantovi/transfere se dijele na: grantove drugim nivoima vlasti, grantovi pojedincima, grantovi neprofitnim organizacijama, transfere za poticaj razvoja poljoprivrede, subvencije javnim preduzećima, izvršenje sudskih presuda, sufinansiranje projekata i kamate na uzeti zajam.

Grantovi drugim nivoima vlasti predstavljaju davanja za Općinsku izbornu komisiju, potporu mjesnim zajednicama, potporu zdravstvu. Za finansiranje potreba općinske izborne komisije u 2021. godini planirana su sredstva u iznosu od 18.000,00 KM, što je za 60,00 % manje u odnosu na planirana sredstva u 2020. godini iz razloga što je 2020. bila izborna godina. Projekcije kretanja rashoda za općinsku izbornu komisiju u trogodišnjem periodu kreću se od 50.000,00 KM u 2022. godini, 18.000,00 KM u 2023. godini i 45.000,00 u 2024. godini, zavisno o tome da li je izborna godina ili nije. Potpora kulturi je planirana u iznosu od 17.000,00 KM, potpora sportu u rasponu od 20.000,00 KM do 25.000,00 KM, potpora zdravstvu 3.000,00 KM, razvoj turizma 2.000,00 KM, za poticaj razvoja poljoprivrede planirano je od 49.900,00 do 20.000,00 KM u posmatranom periodu.

Grantovi pojedincima u planu budžeta za 2021. godinu iznose 210.125,00 KM. Oni čine nekoliko vrsta socijalnih davanja (naknade za porodilje, socijalne pomoći pojedincima od više izvora, naknade za obrazovanje, potpora povratnicima, naknada volonterima itd.). Što se tiče projekcije grantova pojedincima u predstojećem trogodišnjem periodu, oni se planiraju u ukupnom iznosu od 174.983,00 KM u 2022. godini do 204.200,00 KM u zadnje dvije godine.

Grantovi neprofitnim organizacijama planiranim sa iznosom od 112.125,00 KM u 2021. godini, predstavljaju značajniju skupinu tekućih grantova. Ovdje se radi o tekućim grantovima humanitarnim organizacijama (Crveni križ) vjerskim zajednicama, udruženjima građana proisteklim iz rata i ostalim udruženjima. Što se tiče projekcije grantova neprofitnim organizacijama u predstojećem trogodišnjem periodu, planiran je ukupan iznos od 424.216,00 KM.

Ostali grantovi čine sredstva koja su namijenjena za subvencije u vidu pomoći javnim preduzećima (veterinarska stanica, JKP), privatnim poduzetnicima, zatim sufinansiranje projekata mjesnih zajednica, obaveza po osnovu izvršenih sudskih presuda ili rješenja o izvršenju, kamata na uzeti zajam i dr.

5.1.4. Kapitalni izdaci

Kada su u pitanju kapitalni izdaci koji se tiču nabavke opreme za potrebe organa uprave općine Sapna u 2021. godini planiran je iznos od 54.600,00 KM, što podrazumjeva nabavku vozila za potrebe zaštite i spašavanja općine Sapna, nabavku opreme za opremanje vatrogasnog vozila i opremanje struktura civilne zaštite, zatim nabavku nove računarske i druge opreme neophodne za rad organa uprave. Što se tiče planova i potreba općine Sapna za nabavkom opreme u predstojećem trogodišnjem periodu, oni ukupno iznose 182.900,00 KM. Izdaci za izradu i reviziju projekata, elaborata i odluka, nadzor nad izvođenjem potrebnih radova planirani su u rasponu od 108.000,00 KM do 118.000,00 KM za godine posmatranog perioda. Što se tiče ostalih infrastrukturnih projekata (putevi, mostovi, objekti vodovoda, kanalizacija, sanacija kanala, izgradnja nove i moderizacija postojeće javne rasvjete po mjesnim zajednicama, eksproprijacija zemljišta, stambeno zbrinjavanje Roma, uređenje pješačke šetnice u centralnom dijelu općine, stambene zgrade, utopljanje javnih objekata, izrada strategije razvoja i dr.) oni su planirani u rasponu od 855.774,00 KM do 607.854,00 KM.

U DOB-u za period od 2022. do 2024. godine planirani su izdaci na ime otplate kreditnih dugova u ukupnom iznosu od 494.900,00 KM, a odnose se na otplata kredita razvojnoj banci F BiH i dugova za JP Regionalna deponija Zvornik za koje je općina Sapna kao korisnik deponije garant za otplatu kreditnih dugova.

6. Budžetski prioriteti za period od 2022. do 2024. godine

Budžet kao glavni instrument za provođenje politika Općinskog načelnika je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi sprovode u usluge, programe i aktivnosti koje ispunjavaju socijalne i ekonomske potrebe zajednice.

Najvažniji strateški ciljevi biće definisani u Strategiji razvoja općine Sapna za period od 2021. do 2027. godine koja je trenutno u fazi izade, te će u njoj biti utvrđeni razvojni ciljevi i programi za period na koji se odnosi ovaj dokument.

Ovim srednjoročnim planovima uz korištenje raspoloživih resursa, nadamo se stvaranju povoljnog poslovnog okruženja i ugodnog ambijenta za razvoj poduzetništva kao i život na prostorima općine Sapna.

U skladu sa zahtjevima budžetskih korisnika, interesnih skupina i građana koji premašuju raspoloživa sredstva, potrebno je identificirati prioritetne projekte koji se mogu realizirati u skladu sa raspoloživim sredstvima, a koji se odnose na dovršetak i razvoj lokalne infrastrukture po mjesnim zajednicama, nastavak regulacije riječnog korita, razvoj malog i srednjeg poduzetništva i obrta, razvoj poljoprivredne proizvodnje i drugo, u kojem se nalazi prostor za zapošljavanje lokalnog stanovništva.

Dokument okvirnog budžeta općine Sapna za period 2022. do 2024. godine, bit će objavljen na web stranici općine Sapna www.opcinasapna.ba.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Općina Sapna
Općinski načelnik

Broj: 01-11-181-1/21
Sapna, 15.06.2021.godine

OPĆINSKI NAČELNIK
s.r. Zudin Mahmutović